

Maria Hordyj

f. 1956 i Polen, sedan 1982 bosatt och verksam i Stockholm

Studier vid Konstakademien i Krakow 1976-81. Gäststudent vid Konsthögskolan i Stockholm 1982.

Deltagit i och handhaft grafiska projekt vid Konsthögskolan i Stockholm 1989 och 1990. Illustrerat den första polska översättningen av Carl Mikael Bellmans Fredmans Epistlar och Sånger.

Har under perioden 1982-94 haft 20 separatutställningar i Sverige samt deltagit i lika många samlingsutställningar inom- och utomlands, bl.a. i Unga Grafiktriennalen 1988 i Vasa, Finland, Grafica Creativa 1990 i Jvaskylä, Finland, Internationell Grafikbiennale i Krakow, Polen, 1986, 1988 och 1994 samt i Grafiktriennalerna i Sverige 1983, 1986, 1989 och 1992.

Representerad i Nationalmuseum, Göteborgs Konstmuseum, Statens Konstråd samt i landsting och kommuner.

I 1995 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår:
A Life Not For Comprehending. Etsning 1994.

Maria Hordyj och hennes värld

Om etsaren Rembrandt varit kvinna hade hon helt säkert hetat Maria Hordyj.

Maria Hordyj tillhör kategorien konstnärer som arbetar i ett tidlöst rum, och där bildens påstående är den viktigaste ingrediensen i dialogen mellan betraktaren och konstnären.

Maria kom som ett friskt polskt yrväder till Konsthögskolans Grafikavdelning hösten 1982. Hon kom som nybakad elev från Konstakademien i Krakow, och började på Konsthögskolan som s.k. hospitant. Med fokus mot det "omöjliga" och en energi som få gick hon lös på sina kopparplåtar med starkt frätande salpetersyra som om hon ville "förfula" sina vackra säkra linjer. Det var som om hon ville frigöra vilddjuret i sig och arbeta bort det "duktiga" och "präktiga". Och hon lyckades. Hennes bilder kokar av livslust, varmt blod och humor.

Med en gedigen Krakow-akademisk bas agerar Maria Hordyj som en Cyrano de Bergerac med etsnålen. Hon har alltid redskapen vässade i sin hand och lik en demonisk skridsko-prinsessa ger hon sig målmedvetet i kast med sina bilder över den grunderade kopparplåten.

- Jag tror inte att Marias primära mål är att utföra något vackert eller bildskönt, snarare vill hon lik komedianten roa och oroa. Att den grafiska skönheten ändå alltid finns där, är mera ett utslag av hennes virtuosa läggning än ett medvetet filande för att behaga och lisma. Maria Hordyjs bild är för mig, trots sin intensiva svärta, fylld av färg och ljus och liknar ett porträtt av den flamländske målaren Pieter Brueghel.

Det här att idévandra i konsten är en av Marias metoder när hon idémässigt arbetar fram sina bilder, och ofta ser man samtal med äldre kolleger från konsthistorien.

FfGKs etsning ingår i en större svit vid namn "Life not for comprehending" och pendlar mellan en medeltida bonde av den nyss nämnde Bonde-Brueghel och en Hipp-Hoppare.

Den stickade mössan på porträttet (eller självporträttet) ger oss den associationsbredd som tillåter oss att resa i tiden.

Och har vi egentligen förändrats? Är det inte bara en sekund mellan de Gregorianska sångerna och Rap-kulturen? Ett igenkännande i det gamla och det nya.

En bild att glädjas åt.

Jordi Arkö